

GENOOTSCHAPSCOLLEGES 2016 -2017

Serie III: Archeologie in Zeeland. Nieuwe vondsten, nieuwe inzichten.

Tijd en plaats

Lezing 1:

vrijdag 27 januari 2017, 16.45 – 18.45 uur

drs. R.M. van Dierendonck: Zeeland in de IJzertijd

Lezing 2:

vrijdag 3 februari 2017, 16.45 – 18.45 uur

drs. R.M. van Dierendonck: Zeeland in de Romeinse tijd

Lezing 3:

vrijdag 17 februari 2017, 16.45 – 18.45 uur

dr. P. Deckers: Een archeologische kijk op de vroege middeleeuwen in Zeeland

Plaats:

ZB | Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Kousteensedijk 7, Middelburg. Er is parkeergelegenheid bij het station en in de parkeergarage naast en onder de ZB.

Inschrijving

U kunt op de serie lezingen III inschrijven door een email te sturen naar info@zeeuwsgenootschap.nl In uw email graag aangeven "Colleges 2016/2017" uw naam, woonplaats, telefoonnummer en de *nummers van de te volgen series of colleges. **Hierna ontvangt u via de email een factuur voor de lezingen.***

Van HBO/WO-studenten wordt gevraagd een inschrijvingsbewijs te tonen van de instelling waaraan zij studeren.

Als bevestiging van uw inschrijving ontvangt u een toegangskaart die bij het begin van de colleges getoond dient te worden. *Ook aan de zaal kunnen toegangskaarten worden gekocht.*

Voor leden KZGW

Per college	€ 7,00
passé partout	€ 19,00

Voor niet-leden KZGW

Per college	€ 8,50
Passepartout	€ 23,50

HBO/WO-studenten (dagopleiding, géén deeltijdstudie) gratis

DOCENTEN EN HUN COLLEGES

Robert M. van Dierendonck

(Oostburg 1954) studeerde Klassieke Talen aan de Katholieke Universiteit Nijmegen en Culturele Prehistorie, hoofdrichting Romeinse tijd, aan de Universiteit van Amsterdam. Van 1986 tot 1998 was hij in diverse dienstverbanden werkzaam als wetenschappelijk assistent en onderzoeker bij de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. In 1998 kwam hij als provinciaal archeoloog terug naar Zeeland, aanvankelijk in dienst van de Provincie Zeeland, sinds april 2001 bij de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland. Sinds januari 2009 is hij als adviseur archeologie bij voornoemde stichting betreffende dat vakgebied verantwoordelijk voor in- en externe projecten, onderzoek en publicaties, wetenschappelijke contacten, provinciale platforms, ondersteuning van amateurarcheologen en publiciteit. Recente publicaties zijn bijdragen in de Geschiedenis van Zeeland (2012) en een eerste overzicht van het onderzoek van Romeins Aardenburg (2013). Een publicatie over de vondst van een ritueel depot uit de Late IJzertijd bij Grijpskerke verschijnt binnenkort.

Zeeland in de IJzertijd

In 1988 publiceerde de toenmalig provinciaal archeoloog Robert van Heeringen een samenvattende verhandeling over Zeeland in de IJzertijd in Archief, het jaarboek van het KZGW. Die publicatie vormde mede de basis voor de Zeeuwse inbreng in zijn dissertatie betreffende het West-Nederlandse kustgebied in de IJzertijd in 1992. Toentertijd waren wel veel vondsten, maar slechts weinig sporen bekend uit die periode in Zeeland. Recentere onderzoeken, vooral op Walcheren (Oostkapelle, Serooskerke en Grijpskerke) hebben onze kennis betreffende de IJzertijd geactualiseerd, aanzienlijk uitgebreid en gedetailleerd. Zo kan nu een veel beter beeld geschetst worden van de bewoning, economie, religie en sociale interactie van bewoners van Zeeland in de laatste eeuwen voor Christus.

Zeeland in de Romeinse tijd

Nog in 1999 wordt Zeeland in de Romeinse periode gezien als een betrekkelijk marginaal gebied, waar de belangrijkste bewoning zich concentreert langs de toenmalige Noordzeekust. Nieuwe veldonderzoeken, dissertaties en herijking van oude onderzoeksgegevens laten zien dat het gebied meer was dan dat. Het achter de kust liggende veenlandschap kende een agrarische bewoning die rond het midden van de tweede eeuw lijkt af te breken. Regionale producten zetten het gebied op de kaart van het imperium, met name zee-gerelateerde producten. Deze regionale producties vormden mede de basis voor het ontstaan van een handelspoort langs de Romeinse Schelde. Daarmee werd het gebied zodanig van belang voor het Romeinse bestuur dat de kust van dit gebied een bescherming door het Romeinse leger kreeg.

Pieterjan Deckers is verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel. Zijn doctoraat (2014) handelde over de vroegmiddeleeuwse inname van de kustvlakte van Calais tot Zeeland, en de economische, sociale en culturele contacten van haar bewoners. Zijn huidige onderzoek situeert zich vooral op het vlak van vroeg- en volmiddeleeuwse metaalvondsten uit dezelfde regio. Hij is projectcoördinator van MEDEA, een online platform voor de registratie van metaaldetectievondsten in Vlaanderen.

Een archeologische kijk op de vroege middeleeuwen in Zeeland

Iedereen met wat interesse in de Zeelandse geschiedenis kent vast de Karolingische handelsplaats *Walichrum* die lang geleden werd ontdekt op het strand nabij Domburg en Oostkapelle, of het verhaal over de ringwalburgen. In de voorbije jaren heeft heel wat archeologisch onderzoek plaatsgevonden, zowel op het terrein als in de collectiedepots. Hierdoor kwamen we heel wat nieuws te weten over de vroegmiddeleeuwse bewoning van de regio, gaande van de vroegste nederzettingen op de kwelder in de 7^e eeuw n.C. tot aanwijzingen voor een 10^e- en 11^e-eeuwse machtsstrijd die zich op Walcheren afspeelde.

In deze lezing plaatsen we deze nieuwe archeologische inzichten in het bredere kader van de vroegmiddeleeuwse geschiedenis van Zeeland en het bredere Noordzeegebied, met veel aandacht voor de contacten met naburige kustgebieden en het achterland van de Scheldevallei.

INLICHTINGEN bij het secretariaat van het Genootschap, Kousteensedijk 7, 4331 JE Middelburg, tel. 0118 – 654347, e-mail: info@zeeuwsgenootschap.nl

WEBSITE: www.zeeuwsgenootschap.nl